

ազ Բարոյական սահիպի» կէօսթէր-
մէքլիկէ պիւէ ճիւղաթ իյէմիշ, վէ պու-
նուտա, քէնտի ապօնէլէրի քի, հիւզ-
տէ տօգսանը Հայ, վէ անճագ եիւզ-
տէ օնու Գաթօլիք տիր, օգուսուշ-
լար իքէն, պիրտէ գալգըպտա (իւի
հիւզ սուրէթ), «Ղազէթամըզը օգու-
հան զաթլար, (եանի Գիւրալէրտէն
ազ իթաաթլը, ազ թէրպիլէլի, վէ ազ
Բարոյական սահիպի Հայաբըմը...)
«Հագգըմըզտա իպրազը թէվէճճիւհէ
տէվամ պուսուրաճագլարընը, գալի-
էն իւմիտ իտէրիդ» տախի տիեհպիլմիշ
տիր:

Հէր նէ հալ իսէ, Արեւելքին վէ
Մանգուսիսին հիկիրմի բարաեա սա-
թըլմասը սայէսիստէ, կէրչի մէգըիւր
զազէթա տախի հիկիրմի բարաեա սա-
թըլմագլըղա մէճպուր օլմասընը, քէն-
տիսնէ պիւ, նիյմէթ աւտ իտէճէք ի-
սէտէ, հիւ տէկիլ իսէ, պիզճէտէ շու-
ֆայիտէ վար տըր քի, պարի զէվալլը
էհպիլմիշ, օլ կիւնտէ գըրգ բարաեա
իյտիկի պիր զէհիլի, 20 բարաեա իյէ-
ճէք տիր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ե Ի
ՀԱՅ ԵՂԵՑԻՆ

Յաճախ թէ՛ Ս. Եկեղեցւոյ բեմերէն
եւ թէ՛ հրապարակային գրուածոց եւ
լրագրաց մէջ կրկնուած է սա ճշմար-
տութիւն թէ՛ «Հայաստանեայց Ս. Ե-
կեղեցին» կապն է Հայ ազգութեան
միութեան»:

Եւ արդարեւ, եթէ մեր անցեալ
կենաց պատմութիւնը մեր աշաց առ-
ջեւ ներկայացնենք, որ ատեն Գրի-
տոնէութեան դէմ հալածանք եւ պա-
տերազմ կը մղէին շարունակ բռնա-
ւոր ազգեր, կը տեսնենք որ կղեր եւ
ժողովուրդ միանալով՝ Եկեղեցւոյ եւ
կրօնի պաշտպանութեան համար իւր-
եանց անձը վտանգի դրած, եւ մին-
չեւ իսկ արեամբ նուիրագործած են
այն ծառարներ, ուր այսօր չնորհիւ
կրօնի ազատութեան համարձակ կը-
պաշտեմք մեր Աստուծոն:

Թէեւ այսօր մեր Ս. Եկեղեցին ա-
զատ է ամեն տեսակ բռնութիւններէ
եւ բռնակալ ձեռքերէ, բայց այսու
հանդերձ այսօր ունի իւր շուրջը այն-
պիսի թշնամիներ որք անցելոյն բռ-
նաւորաց չափ կարող են սպառնալ
մեր Ս. Եկեղեցւոյն եւ ազգութեան
դէմ, եւ սորա են Պապական քարո-
զիչներն եւ միսիոնարներն եւ մանա-
ւանդ ճիզուիթ թերթերն, որք նոյն
իսկ Հայութեան դիմակին տակ՝ կու-
գան սողոսկիլ մեր մէջ, եւ ամեն շրջ-
քորթութիւն եւ ամեն ստորնութիւն
յանձն առնելով, թէ՛ իւրեանց քսա-
կը կը պարարտացնեն, եւ թէ՛ մեր
ազգային խանդը կը ջլատեն, անջա-
տելով զմզ մեր ուղղափառ Ս. Եկե-
ղեցիէն:

Ո՞վ արդեօք պարտաւոր է թում
կանգնել այն հեղեղատին դէմ, որ ո-
ղորդ կ'սպառնայ մեր Եկեղեցւոյն եւ
ազգութեան անդաստանը, արմատա-
խիլ ընելու այն մատաղ տունկերն զորս
այնչափ խնամով եւ հոգածութեամբ
պարտ էինք դարմանել եւ հոգալ:

Սոյն պարտաւորութիւնը կը կայա-
նայ առաջին՝ կղերին, եւ երկրորդ-
Հայ լրագրութեան վրայ: Այո՛, Հայ
կղերն՝ ի բաց վանելով այլ եւս այն
անասհման անխորականութեան(1) ո-

(1) Ուրիշ քրիստոնեայ եկեղեցիներն,
ինչպէս օրինակի համար Յունականն եւ
Պապականն մեծ խտրի դրած են մեր եւ
իւրեանց եկեղեցիներուն մէջ, բնագա-
կառակն մեր մէջ մեր եկեղեցին, ու-
րիշ քրիստոնեայ եկեղեցեաց ուղղափառ

գին, պարտաւոր է եկեղեցւոյ եւ ազ-
գութեան պահպանութեան համար
խրատել եւ համոզել զժողովուրդն,
ի բաց վանելու համար այն հրապա-
րակային ճիզուիթ թերթերն որք մեր
արիւնը ծծելով կը սնանին:

Բայց մեք մինչեւ ցարդ կը զարմա-
նանք այն անտարբերութեան վրայ,
որ ցոյց տուաւ Հայ կղերն եւ բաց ի
Մանգուսիսն՝ Հայ լրագրութիւնն,
ճիզուիթ թերթին այն յախուռն զըր-
պարտութեան դէմ: Աւելի ի՞նչ ծանր
ամբաստանութիւն կ'ուզէին լսել մեր
Հայ կղերներն, որ բոլորովին անտար-
բեր հանդիսատես եղան, երբ ճիզ-
ուիթ թերթին անխղճարար զմեզ Գիւր-
տոնէն աւելի անհնազանդ ժողովուրդ-
մը ներկայացնել յանդգնեցաւ: Այն-
պիսի թերթ մը, որ Հայ ազգին եւ
Հայ մեծատանց սեղանին փշրանքնե-
րովն սնանելով իսկ, ապերախու-
թեամբ զԱզգս համարէն անարգել
փութաց, այնպիսի ճիզուիթ թերթ
մը, որ Պաթոլիկութիւնը իբր ազգա-
յին յատկանիշ համարելով, Հայ լի-
նեն անդամ կ'ուրանայ, եւ վերջա-
պէս այնպիսի թերթ մը, մեր կղերէն,
մեր պաշտօնական մարմիններէն կը-
յարգուի եւ կը քաջալերուի: այո՛,
մեր կրօնի պաշտօնէից անասհման ան-
խորականութեան չնորհիւ՝ որ անտար-
բերութիւն եւ անզգայութիւն կրնայ
թարգմանուիլ իրաւամբ:

Եթէ մեր կղերականք վերջերս ազ-
գային պատուոյ նախանձախնդրու-
թեան առջեւ անտարբեր եւ անզգայ
եղած են յաճախ, տեսնենք թէ բուն
իսկ իրենց պարտաւորութեան շրջա-
նին մէջ տեղի ունեցած կրօնական
խնդրոց մասին ինչպէս վարուած են:

Մեր Ս. Պատարագի խորհրդատե-
րին թարգմանութեան պատրուակին
տակ, Չօլաքիտիսի Եֆէնտիի կանխա-
բանին՝ Արեւելքի մէջ հրատարակուիլ
ենք շարաթէ աւելի է: Այդ կան-
խաբանն, Հայաստանեայց Ս. Եկեղեց-
ւոյ դաւանութեանց եւ սկզբնաց հա-
կառակ, սուտ եւ սխալ տեղեկու-
թեամբ լի յօդուած մ'էր, որով Չօ-
լաքիտիսի Եֆէնտի կը նախատէր Հայ-
կական Եկեղեցին, յայտարարելով
թէ՛ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյն ան-
խըմոր հացիւ պատարագին՝ Հայաս-
տանի մէջ «լաւաշ» ուտելու սովորու-
թեան, եւ անապակ գինեոյ գործա-
ծութիւնն ալ Երեւանականաց չի նմա-
նելու համար օրէնք եղած է: Իբր թէ
մենք նոյն իսկ Ս. Աւետարանէն պա-
տուէր եւ աւանդութիւն ունեցած չը-
լինէինք, մեր Հաղորդութեան Ս. Խոր-
հրդոյն կատարման ձեւին նկատմամբ:

Մեր Եկեղեցւոյն եւ մեր կրօնին էն
նուիրական մի մասն եւ Գրիտոնէս-
թեան հիմն կազմող մեր Ս. Պատարա-
գի խորհրդոյն նկատմամբ՝ այսպէս
այլ ընդ այլոյ մեկնութեամբ հրապա-
րակ ելած յօդուածի մը դէմ չէ՞ր
արժեք արդեօք որ մեր կղերն հարկ
եղած հերքումն հրատարակէր անյա-
պաղ: Արդեօք ո՞րչափ պիտի զարմա-
նային եւ ցաւէին իսկ մեր նախնի Ս.
Հարք, երբ տեսնէին թէ իւրեանց

ձանչցնել տալու սին եւ անհիմն փափաք
մ'ալ կայ: Ըստ իմ կարծեաց օտարն ա-
զատ է մեր եկեղեցին ուղղափառ դաւա-
նելու կամ ոչ, զի ազգից շահ մը չի կայ
մեզ համար: Եւ մենք այնպէս կ'ուզենք
հաւատալ որ, եթէ օտար եկեղեցիներն
նոյն իսկ մեր անխորականութեամբ վար-
ւէին հանդէպ մեր եկեղեցւոյն, այն ա-
տեն մեզ անկ էր խտրի դնել եւ տար-
բերութիւններ իսկ ստեղծել դաւանու-
թեանց մասին, եւ այս՝ ի պահպանումն
մեր ազգային գոյութեան եւ մեր անկախ
Եկեղեցւոյն:

յաջորդներն պարտաւելի իմն անտար-
բերութեամբ, իւրեանց արեամբն
նուիրագործած Եկեղեցին, թերեւ
գըշով մ'անգամ պաշտպանելու հոգ
եւ խնամ չե՞ն տանիր:

Ճշմարտութիւններ կան զորս խոս-
տովանիլ դառն է, եւ կարծես թէ
ճշմարտութեանց էն դառնագոյններն
խոստովանիլ եւս Հայ լրագրութեան
եւ գլխաւորաբար Մանգուսիսի բաժի-
նէն է եղած յաճախ: Ո՛ր է Գատը-
գիւղի Արթ. Գարոջին, որ Ազգանը-
ւէր Հայուհեաց ընկերութեան ուղ-
ղեալ երկար յօդուածներով իրական
սեռին փափկութիւններն եւայլն նը-
կարագրեց իւր եկեղեցական պաշտօ-
նին խիստ անպատշաճ պերճաբանու-
թեամբ մը, գուցէ ապագային մէջ ի-
րական սեռէ կազմուելիք մի նոր ըն-
կերութեան ուղղելի քաջալերական
յօդուածի մը խմբագրութեամբ կը
զբաղի տակաւին:

Բայց հարկ է անաչառութեամբ խօ-
սիլ եւ չնորհակալ լինիլ Արթ. Հայր
Յակոբոս Շահպաղեանէ, որ ժամա-
նակին պատասխանեց եւ հերքեց Չօ-
լաքիտիսի Եֆէնտիի կանխաբանն եր-
կու նամակներ հրատարակելով ճիզ-
ուիթ թերթին մէջ: Անցեալ շաբթուան
թիւ 13 խօսնակն ալ թէեւ ոչ, բայց
լաւ կերպով պատասխանած էր Չօ-
լաքիտիսի Եֆէնտիի կանխաբանին
դէմ, զանի Յունական ամբարտաւա-
նութեան եւ մոլեռանդութեան ար-
դիւնք համարելով: Բայց ներուի ինձ
ըսել, որ աւելի ընդարձակ եւ ման-
րամասնօրէն կը փափաքէինք հեր-
քուած տեսնել կանխաբանն, եւ կը-
յուսանք որ ձեռնհաս կրօնականք,
սոյն «ձանձրոյթն» ալ իրենք յանձն
առնելով, բացորոշ կերպիւ կը փու-
թան հերքել զայն:

Այս առթիւ նաեւ կը խնդրեմք
Եկեղեցական Հայրերէն որ, փոխա-
նակ խօսնակի խմբագրութիւնն մի-
միայն Արթ. Տ. Մինասեան Վահան
վարդապետին վրայ բեռնաւորելու,
իրենք եւս մերթ ընդ մերթ պերճա-
խօս լեզուաւ գրեն խօսնակի մէջ, ե-
թէ կ'ուզեն վառ պահել Ազգին մէջ
Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սուրբ սէրն
ու համակրանքն, յորդորեն ժող-
վուրդն չը քաջալերելու այնպիսի հա-
յատառ թերթեր որք նախատինք են
Հայ անուան: այն ատեն արդարեւ
գործնական ապացոյց մը տուած կը-
լինին իւրեանց նուիրական պարտա-
ւորութեանց կատարման նկատմամբ,
եւ հետեւապէս հզօրապէս ամրապըն-
դած կը լինին այն Ս. կապն, որով
կապուած պէտք է լինի Հայ ազգի
իւր անկախ Եկեղեցւոյն հետ:

ՏԻՊԱՆ ԲԱՐԱՋԵԱՆ
12 յուլիս 1888, Իւսկիւտար:

... Խմբագիր Տէր:
Վեց եօթը տարիէ ի վեր արգանդի
հիւանդութեամբ մը չարաչար կը տան-
ջուէի, եւ թէպէտ շատ մը դարման-
ներէն օգուտ մը չը քաղելէս յու-
սահատ՝ անտանելի վիճակիս վրայ կը
մտածէի, երբ բարեկամուհիներէս
մին, պատուական լրագրոյդ յայտա-
բարութեան՝ Մեծապատիւ Տօքթօր
Ս. Ռաֆայէլեան Եֆէնտիի չորեքաբ-
թի օրերը Սամաթիա այցելելն իմա-
նալով՝ խորհուրդ տուաւ ինձ անդամ
մ'ալ նորա դիմելու: Ճշմարտը խօ-
սելով ի սկզբան շատ վարանեցայ,
բայց շատ մը տիկիկներէ տօքթօր Ս.
Ռաֆայէլեան Եֆ. ծննդական գոր-
ծարանաց հիւանդութեանց մէջ ունե-
ցած հմտութիւնն քաջալերութիւ-
նը լսելով՝ վերջապէս դիմեցի: Մեծ
եղաւ զարմանքս երբ յիշեալ Մեծ:

Տօքթօրը յետ մեծաւ ուշադրու-
թեամբ մանրազնիւն քննութեան այն-
պիսի հիւանդութիւն մը երեւան հա-
նեց, որոյ անունն իսկ չէին տուած
մինչեւ այն վայրկեան քանի քանի
անգամներ զիս քննող «մասնագէտ»
կոչուած բժիշկները:

Վերջապէս այս հիւանդութեան մի-
ակ դարման «օրէնասիօն» մը պէտք
ըլլալն յայտնեց եւ զոր ամենայն ճար-
պիկութեամբ կատարելով՝ տարիներէ
ի վեր քաջած անտանելի ցաւերէս եւ
տանջանքներէս զիս բոլորովին փրկից
ու ազատեց:

Ահա այս պատճառաւ պարտք նու-
իրական կը համարիմ հրապարակաւ
եւ ինձ պէս տանջողներու օրինակ
մ'ըլլալու նպատակաւ յաւիտենական
չնորհակալեմս յայտնելով

Մնալ հրախտապարտ նորին
ԱՋՆԻԻ ԹՈՄԱՆԱՆ

10 Յուլիս 1888

Սամաթիա:

Տօքթօր Ս. Ռաֆայէլեան Եֆէնտիին,
քէնտի տիգգաթ վէ լիւազաթլարը
սայէսիստէ, ազ վազըթտա, միւթէ-
վէֆա պիրատէրլէրինն եէրինի
թուլմաղլը շէրէֆ ու իֆթիլարընա
նայիլ օլաճաղը էմէլի էղլէպտէն տիր:

Ամեն սրբազան Պատրիարք հազ-
րէթլէրի, բէնչէնպիհ իւնիւ իւս-
կիւտարա կիտէրէք, Ս. Կարապետ քի-
խէսինէ գիեարեթ իթմիշ, վէ Մէզ-
պուրեան վարժարանա ուղղաբարազ,
լաղըմ կէլէն թէշլիդաթը օգուտուգ-
տան սօնրա, Պապը Ալիեհ կէլմիշ, վիւ-
քէլայի ֆիլիսաֆ հաղարաթընտան պա-
ղըլաղըլա, վէ պատէհուտէ մալիյ-
էէէէ կիտէրէք, նաղըր բաշա հաղ-
րէթլէրի իլէ կէօրիշլիւշ տիր:

Եթէվի մէզպուրտէ, Բուսիալը միւ-
թէվէֆա իդիրեանցըն վախիւթիթ
զիյնէթի, Մահալ-Մեհրոպեան մըցա-
նակ նամընա օլտուղու հայտէ, Գա-
լաթատա մատենադարանտա, Ամեն
Խորման սրբազան հաղրէթլէրի, վէ
Դեր. Տեղապալ սրբազան, վէ բուհանի
վէ ճիւմանի սայիր զէվաթը միւհիթէ-
րէմէ վէ միւթէպէրէ հաղըր պուլուն-
տուգլաղը հայտէ, բէք կիւղէլ օու-
րէթլէրի իճրա իտիլմիշ, վէ պու տէֆա
600 գարպօնուգ պիր միւքեաֆաթա,
Բուսիալը օլուպ, վէ իննա տարիւ-
ֆիւնտուտ շալիրտանընտան օլան Պ.
Խահալ Թարութիւնեանցըն ՀԱՅՈՑ
ԳԻՐԸ նամ էսէրի նայիլ օլմիւշ տիր:

Բէզպիլիք եէվի մէզպուրտէ, Իւս-
կիւտարտա վազը Մէզպուրեան գըղ
մէքթէպիլին թէվիլի միւքեաֆաթ
զիյնէթի, բէք միւթանթան սուրէթ-
տէ իճրա իտիլմիշ, բուհանի վէ ճիւ-
մանի բէք չօգ զէվաթը միւհիթէրէմէ
վէ միւթէպէրէ հաղըր պուլունմիւշ,
վէ 16 նէֆէր շալիրտան իրմալի տէ-
րայիս իթմիշ օլտուգլաղընտան, նա-
յիլի շէհատէթնամէ օլմիւշլար տիր:

Կէչէն կիւն պիր նիւսիսիպտէ, Ազգա-
յին մէճլիպէրտէն, հէյէթլէրտէն, վէ
Թաղ. Խորհուրդլարտան, տէրճ օլունմագ
իւզրէ թարաֆըմըզա կէօնտէրիլէն իւն-
լարըն պիր սուրէթիինտէ, օլ միւթի-
միւթէ, «Գիւրտէրտէն ազ իթաաթլը,
Գիւրտէրտէն ազ թէրպիլէլի, վէ Գիւրտ-
լէրտէն ազ ախլազը հաւէնէ սահիպի» տէ-
միշ օլան ճիզլիթ զազէթաընա տախի
կէօնտէրիլիկինի կէօրտիւկիւմիւզտէ,
տէրճէ թէնէզգիւլ իթմէնէհիկիդիլ պիւ-
տիրմիշ իտիւ, իշթէ պու կիւն, էյնուպ
Ս. Աստուածածին քիլիսիսի Թաղ. Խոր-
հուրդը թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր
իւնըն սուրէթիինի, մէզքիւր զազէթաըն
կէօրտիւկիւմիւզտէն, տիլիլմիշ իքէն տա-
ղըլտըրմըզա տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԵՆԻ

ՍԵԼԱՍԻԼԵՐ ԱՆԱԼԵ

Տիւնքի Սելամըզ արաբ չափաւոր չափի ճամբի շէրիֆներէն ինքնապաշտօնաւորը, վէ իշպուրէսմը պէտքերն միւշահէտէն իթմէր իւզըն իթալիա սէֆիրինին վալիսէսի, սէր-թէճէմանը վէ եհնի զօնսօլսը, Պարօն Բօշիլտ իլէ բիւ-ֆէզասը, Ամէրիգա գօսօլս վէ բիւ-ֆէզասը վէ սապըզ վէ լաճըզ Պրան-սա արթաշէ-միլիթէրէրի հազըր պու-լունմուշար տըր:

Սելամըզ րէսմը արաբներէն սօնրա, Պարօն Բօշիլտ, շաւան պուլլուրան միւսաատէր Սէնիլէ իւզընէն, հու-զուրը հազըրէթի փատիշահիէն չըզ-մազ շէրէֆինէ մազհարիյնէթլէ վէ պիլիիննի բիւթպէտէն պիլի գըթմաՄէ-ճիտի նիշանը իհսանըլլա րէհինը իզազ ու իբըրամ պուլլուրմուշ տուր:

Մուսուլ Սիւրբանի Գաթօլիք միլ-լէթի սէրնպիսկոպոսու օլուպ, պիլի միւստէթտէն պէրու շէհրիմիզտէ պուլլունան հիւլմէթլու Մաթրան Պէ-նի էֆէնտի տալի Սելամըզ րէսմը պիլիստէ հազըր պուլլունմազ իլին Մապէյնի Հու մաեուրը Շէհինշահիէն ազիմէթ վէ արզը ֆէրիզէի ուպու-տիլիէթ իլլէմէսի հասէպիլլէ, զաթը հազըրէթ վէ իլիւննամի թէշրիֆաթը ումուլիյէն նազըրը Միւնիլի փաշա հազըրէթլինի իզամ պուլլունարազ սէլամը Շահանէլլէրիլլէ րէհինի փալար ու մէպահաթը ֆէրապան, վէ նէզտի Շէհինշահիլլէրիլլէ լութֆէն մազհա-

րը թաղտիր օլան ուպուտիլլէթ ու միւսաատէրնա միւքեաթաթէն րէստիլլէրինէ Չնճի բիւթպէտէն պիլի գըթմա Օսմանի նիշանը, վէ Մուսուլ-տա պուլլունան վէքիլինէ 3 իւնճիւ Մէճիտի, վէ մէնսուպիլլինտէն իքի զաթմա է իւնճիւ Օսմանի նիշանը, վէ րիֆազ արթնտա պուլլունան Պէյ-օլլու էրմէնի-Գաթօլիք փաթրիգ իս-նէսի գափու-քէթիլիտասը Առաքէլ էֆէնտիէն բիւթպէտէն սանիլլէ սընը-ֆը միւթէմանիլլէ ինսանէթ ու իհսան պուլլունմուշ տուր:

ԱՆԱՏՈՒՈՒ ՇԵՄԵՆՏԵՐԻ

Անատուր խաթթը հազըրնտա Մ. Լըվէլ նամ զաթ թարաֆընտան թան-զիմ օլունան մուգալլէլլէնամէ լայհաուր շիմտիէ գատար Պապը Այիճէ թէտ-գըզ խաթթէթտէ օլուպ, միւնտէրի-ճաթը հազըրնտա Հիւքիւմէթի Սէ-նիլլէ իլէ Մ. Օպարէ միւնտէրնտա միւ-զաքէրաթ ճէրէհան իթմէթտէ տիր: Մէքըրի մուգալլէլլէնամէտէ չըմէն-տըքէր գուլմաննաթընը խաթթըն կիւզըրկեհանտա թարաֆալլէ Եօլլարը ինչա խաթթէլի Եազըրմըզ օլտուլուն-տան, Պապը-Այի մէքըրի թարաֆալլէ-լարա իլլուրմ օլուպ օլմաթըրընը թազալիլ իթմէթ իւզըն, պու մատտէ հազըրնտա իլլազաթ թալլէլլէլլէ միւ-տիր: Պանգ Օսմանի իլէ Գօթմուար տէպօթմտան վէ սալի թէշսիլա-թը մալիւմէի սալիլաֆիլլէտէն միւ-րէքէթպ օլան հէյնէթի մալիլլէ թա-թաֆընտան խաթթըն կիւզըրկեհ-հնտա թէտգըզաթը ֆէնիլլէնէ ին-

րապնա մէմուր օլան միւհէնտի Մ. Օթթըն նամ զաթ էվլէլլիսի կիւն իզ-միտէ միւթէլլէլլէնէ Տէրսաատէթ-տէն հարէթթ իթմիլ, վէ էնգարէիէ գատար կիւթիլ կիւզըրկեհանտ կէօզ-տէն կէշիլլէլլէ մուգարէր պուլլուն-մաշ տուր: Անատուր չըմէնտըքէրի-նիլ իմթիլազընը արմազ իլլին պու-քէրէ ինկիլթէրա սէրմանէտարա-նընտան միւրէքէթպ օլմազ իւզընէ Տուեուրը Ումուլիլլէ խաթթէ մէճիլ-սիլտէ ինկիլլէ վէ Ֆիլմէնքիլի աս-հապը թահիլլէլլէ վէքիլի Մ. Գա-նարըն թահիլլէ րիսաթթիլլէ պիլի հէյնէթի մալիլլէ տաշա թէշէքթիլլէ իթմիլլէնի Մօշիլթէթ թիւնթալ զա-լէթաթ Եազըրէթ:

ԻՄԻ. ՎԻԼԷԼԻ Մ. ԻԼԷ. ՋԱԹԸ ՇԱՀԱՆԻ
Ալմանիա Իմթիլաթթընըն մէմէտի հիւքմաթիլլէ ճիւլուս իթմիլ օլմա-պընտան տուրը թարաֆը Էշրէֆի հազըրէթի փատիշահիտէն մէրասիմի թէպիլլէրազիլլէ իլլիա զըմնտա թէշ-րիֆաթը ումուլիլլէ նազըրը Միւնիլի փաշանըն մէմուլիլլէթը մալիլլէ իլլէ Պէրլինէ իզամ պուլլունմազընը Եազըրմըզ իլլի, փաշաի միւշարիլլէլլէնի, րիֆազաթթնտա Մապէյնի Հիւմա-նուրէ րէթէպէսիլլէն Գիւլարմ պէյ իլլէ Եազըրմըզ Շէհրիլլէրիլլէն Գօլա-զար Սատըզ պէյ պուլլունտուլլու հալտէ, պու կիւն հարէթթ իտէ-ճէքթիլլէ մուգարէր պուլլունմուշ տուր:

ՄԱՐԿԱՅԻՑԵՆԻ

ԳՈՒՂԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Յուլի 15	
Եւս. Եւս. տիւն ազշ. գար.	15-39
» » » էն Եւս. քաշ.	18-2
» » » էն աշաղը	13-30
Պու սապահ աշըլուր	15-39 1/2
Իսթիգրադը տալիլլէ տիւն գար.	37-4
» » » էն Եւս. քաշ.	37-5
» » » էն աշաղը	37-5
» » » աշըլուր	37-4
Մըրը մութթահըր գար.	-
Պու սապահ աշըլուր	-
Սէրի Ա.	24-30
» Բ.	15-
» Գ.	18-
Բուլմէլլէ շըմէնտըքէրի	41-73
Սաշէ ֆալիլի	6-
Բարթը	29-
Հէվալլէսիլ	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՆԱԼԱՐԸ

Գ. Գ.	
Գրէտի ժէնէրալ	7-20
Սթանպուլ պանդասը	6-25
Սօսիլթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամպալ	4-80

ԱԳՁԷԼԵՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օտմ. Լիւսաը 100 զըշ. տան	
Պէհազ մէճիլլէլլէ ֆարգը	108-11
» էթալիք	103-10
» էթալիք	103-10
» էթալիք	103-
Ինկիլլէ Լիւսաը	110-54
Թրանսըզ ալթուրը	88-
Բօլ	90-36
Գրմիլլէ ալթուրը	81-17
Գարպօն գալլէսի	9-82

միւթէտատիտ մահէլլէրտէ պու-լունան բօլիա տալիլլէլլէրի, պիլի պիլիլլէ թապի օլմաթըպ, Եա-լունըզ զապիլլէնէ նէզարէթիլլէ թապի իսէլլէրտէ, պու ճիւմէ իլէ տալիլ, նիլէ պիլիլլէ վազաա-լարը, պիլի պիլիլլէնէ պիլիլլէրէ-րէք, տահա զիւստէ քէսպի վու-զաֆիլլէթ իթմէթիլլէրտէ ուսուլ-տէն տիր:

Մ. Պուլթ, էօյլէ պիլի չօք իման-պը ինկիլլէլլէր միլիլլու, բազար Գիւնէթի սիւրիւ սիւրիւ, վէ սա-պըրազըլլէ իւզըն էթթէտէ պէ-րուտէ տօլալլէտա, քիլիսէ վազ-թիլլէն խիթամ պուլլունալլէ, գահիլլէլլէն վէ մէլիանէլլէրին աշըլլալարնա պէքէնէլլէրտէն օլմաթըպ, իլլա տիւստար պիլի ա-տէմ օլտուլլունտան, ազշամա գատար էվլտէ իլլէրի գարանա-րազ, թէվլաթթը Շէրիֆ օգու-մազ տա խոթ:

Շիմտիլլէրտէ, բօլիլլէր, ճէմիլ-լէթի պէշէրիլլէնէն էն պիլիլլէ պիլի պէքէթի օլմաշար տըր, կի-ճէ կիւնտիլլէ տէօթթ կէօլ իլլէ պիլիլլէ պէքէթէթտէ տիրէր:

Մ. Պուլթուն էֆքեար ու իթի-գատընճա տալիլ պու պէօյլէ օլ-տուլլունտան, քէնտի իլ օտապը-նա չէքիլլէրէք, մալիլլէլլէ, սա-լիլլէր բօլիա տալիլլէլլէրտէն կէլ-միլ օլան էվլազը, պիլիլլէ պի-լիլլէ, վէ տիլլէ զաթթ թալլէլլէ իւզ-րէ կէօզտէն կէշիլլէլլէրտէ խոթ:

Մ. Պուլթուն զէվլէսի վէֆաթ իթմիլ օլուպ, վէ սէօյլէնտիլլէնէ նէզարէն, օլ պապտէ իսէ, իքի Գաթթէ կէօլ Եաշը տէօթթիլլէլլէ,

կէրչի կէօթիլլէլլէլլէ խոթ իսէ-տէ, մուլալիլլէ օլարազ, պիլի թա-նէճիք օլան գըզընը տա, աստէ-թա րուհու մէսապէսիլլէն սէվ-մէթտէ խոթ:

Վէ կէրչի մէրգում, նասըթի գիլլէր կէլմիլ տիր, հէր նէ գա-տար, պէտմէլլէլլէ, թէրպիլլէնէ պիլի, վէ իսանտա պօզըլ գիլի ատէմ խոթ, հալպուքի մէրսու-մէ քէրիլլէսի մատմալլէլլէ կէլլիլլէ, օտապը գարուստունտան իլլէրու կիլլիլլէլլէ կէօթիլլէ կէօթիլլէ, սէսիլլէ պիլի միւլալիլլէլլէ հա-սըլ օլտուլլուն կիլիլլէ, պազըլլէնտա տալիլ պիլի հալիլլէլլէ Եաթիլլէ հա-սըլ օլմազ տա խոթ:

Կէլլթ օն ալթը Եաշընտա զա-լլէլլէ տիլլէլլէ պիլի գըզ օլուպ, վէ կիւլիլլէլլէնտէ իսէ օլ մէրթէ-պէ պիլի լէթաֆէթ պուլլունմազ-տա խոթ քիլ, ճէնտէլլէլլէլլէ մէլլէ-լլէրին պիլլէ հասէլլէլլէլլէ թահ-րիլլէ իլլէլլէլլէ ինթիմալլէն խոթ, վէ րէտէրի հուզըրուրնա կէլլի-րիլլէ մահպուլար, մէրսու մէնէ րասթ կէլլէլլէ կէօթիլլէլլէլլէլլէ տէ, քէնտի խէլալարնա տա-լիլլէ պիլի իւմիտ րէլլա իլլէլլէլլէ տէ խոթիլլէ:

Մ. Պուլթ քիլիլլէլլէն ալթէթ իթմիլլէլլէ սօնրա, քէնտու քէն-տուկէ, սէրպէսթէ, էվլազըր միւթալարալլէ մէլլուլլէ պուլլուն-մազ տա իլլէն, մատմալլէլլէ կէլլթ-տէ օտապընտան իլլէրի կիլլտիլլէ:

Մէրգում, օտապը գարուստու-նուն աշըլլալարնը իլլէլլէլլէ, գա-պա պիլի թարալլա օլտուլլուն հալ-լէ, կէրչիլլէ:

քիւսթալլէլլէ իտէրէք պիլի սէ-լամ վիլլիլլէ, վէ խալիլլէլլէն ու-զազըլլամիլլէ խոթ:

Մատմալլէլլէլլէ մէրգում քէն-տի խալիլլէլլէ:

— Բատտիլ, շու կիլլիլլէլլէ օլան պիլի ճէնթըլլէլլէ կէօթիլլէլլէլլէ, էօյլէ տէլլէլլէ մի, — տէտիլլէ, վէ հիտտէթիլլէլլէ նաշի րէնիլլէ ալթ-մըլ օլուպ, վէ վիճուլլէլլէ տէ պիլի լէրգիլլէ հուսուլլէ կէլլիլլէ հալտէ, մէրգումտա:

— Էվլէթ, մատմալլէլլէ, — տէլլէ ճէվապ վիլլիլլէ խոթ:

— Մէրգումուն արգասը սըրա կիլլիլլէլլէլլէ... տէմիլլէ խոթ միւ-լէլլէ, վէ մէրգում տալիլլէ պա-շընը Էլլէրէք, վէ:

« Պաշ իւսթիլլէլլէ էֆէնտիլլէ » տիլլէթ իսթիլլէլլէլլէ, մէրսու-մէ տալիլլէ:

— Ազշամա գատար, վէ հաթ-թա էլլէրչիլլէ իլլէլլէլլէ իտէր իսէ, կիլլէ սապահա գատար, մէրգում-մուն րիլլէլլէ կէլլէլլէլլէլլէ, վէ, իսթիլլէ, վէ մահէլլէլլէ իլլէլլէլլէլլէլլէ էօյրէնմէլլէլլէ կէլլէլլէլլէլլէլլէ, — տէմիլլէ խոթ:

Վէ մէրգումտա:

« Պաշ իւսթիլլէլլէ, էֆէնտիլլէ, — տէտիլլէլլէ սօնրա, տէրչալ ա-թընը պաշընը չէվիլլէրէք, ի՞նչ կիլլիլլէլլէ արգասը սըրա կիլլիլլէլլէ պաշալլէլլէ խոթ:

Վէ ի՞նչ կիլլտէ, վուլլուլլէ հալիլլէ ֆէնիլլէլլէ օլարազ, պիլի արալլէլլէ պաշընը չէվիլլէլլէլլէ մէրգումուն կէօթիլլէլլէլլէլլէ, քէնտու քէն-տուկէ:

— Իլլէլլէ պէլա, րէլլէ պէլա, հիլլէ

չիւրհէ ճալիլլէ օլմալիլլէլլէ սու-րէթտէ անլալարմ պէն սէնիլլէ մէ-մուրիլլէլլէլլէ... Լաքիլլէ, զէվալ-լլէ ատէմ, հալլաթ քի, միւլալլէլլէ տէլլէլլէ տիր, միւրապընը հու-սուլլէլլէ նալիլլէ օլմալիլլէլլէլլէ սըրը, — տէմիլլէ, վէ խաթթը ճիւ-զիլլէ սըզը սուրէթտէ Եիւրիլլէ-մէլլէ պաշալլէլլէ խոթ:

Վէ պատէհու, Եանի պիլիլլէ տահա իլլէրուլլէլլէլլէ սօնրա, քէնտի խալիլլէլլէ, Եանընա չազը-րալարազ, սէթիլլէլլէլլէ տիլլէլլէլլէ-րիլլէ չէվիլլէ, Եան ճէպիլլէլլէ ու-ֆաթըլլէ պիլի չիլլտան չըգարմիլլէ, պիլի Եաթթազ Եըրթմիլլէ, տիլլէլլէ-նի պիլի գօլունա կէշիլլէլլէ, վէ տիլլէ իւզըրիլլէ, շու ալթիլլէլլէ պիլի գաշ սաթըրը, Եանի:

« Մատմալլէլլէլլէ, Եանի իտէ-լլէ րիլլէլլէ, արզը վէ միւրապընը, « պէնիլլէ քիլլէ օլտուլլունմուն, վէ, « նէրէտէն կէլլէլլէ վէ նէրէլլէ կիլլէ-« մէթտէ պուլլունտուլլունմուն մա-« լամազ տըր. իմտի, անը, պու-« կիլլէ, պիլլէլլէ քէնտիլլէ կէլլէ-« րէք զաթթ նէզարէթթէլլէլլէլլէ-« նիլլէ պէնտան իթմէթիլլէ շէրէ-« ֆիլլէ նալիլլէ օլմալիլլէլլէ տըր, « ապալիլլէ ալթիլլէլլէլլէ, « Պիլ ԵԱՊԱՆՃԸ »

տէլլէ Եազըլլէ, քիլլէլլէլլէ գաթ-լլամիլլէ, վէ մէրգում խալիլլէ թէս-լլէլլէ իլլէ:

— Չարուլլէ, տէօթթ նալ իլլէ գօ-շարազ, կիլլէլլէ շու չիմտիլլէ րասթ կէլլիլլէ օլտուլլունմուն կէլլէլլէ պիլի տիլլէլլէլլէ պուլլամիլլէ, վէ պու-լլէլլէլլէլլէ թէպիլլէ իթմէլլէլլէլլէ, — տէմիլլէ խոթ:

